

ע"פ 69615/07/17 - גיא נוסקוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 אוקטובר 2017

עפ"ג 69615-07-17 נוסקוב נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כב' השופטים:
רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]
בטינה טאובר
תמר נאות פרי
המערער

גיא נוסקוב
ע"י ב"כ עו"ד שגיא מלח, סנגוריה ציבורית

נגד
המשיבה
מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה, מחלקה פלילית

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בימ"ש השלום בקריות (כב' השופט עלי מוחמד) שניתן ביום 5.7.17 בת"פ
19362-10-15,

השופט רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

הרקע לערעור וגזר הדין של בימ"ש קמא:

בפנינו ערעור על גזר דינו של בימ"ש השלום בקריות (כב' השופט עלי מוחמד) שניתן ביום 5.7.17 בת"פ
19362-10-15, במסגרתו הוטל על המערער (הנאשם שם. יכונה לשם הנוחות "המערער") עונש מאסר בפועל למשך
10 חודשים, עונשי מאסר מותנים ותשלום פיצוי למתלונן.

המערער הודה והורשע במסגרת כתב אישום מתוקן בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק
העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"). על פי עובדות כתב האישום ביום 7.2.12, סמוך לשעה 08.30,
במוסך UMI בצ'ק פוסט, על רקע פיטוריו של המערער, תקף המערער את המתלונן, עובד במקום, שלא כדין, בכך
שהיכה בפניו באמצעות ידיו וכן היכה אותו במכות אגרופ בפניו עם ידיו. כתוצאה ממעשי המערער נגרמה למתלונן חבלה
חמורה שתוארה בכתב האישום כך: "שבר סובוקונדילרי ללא תזוזה משמאל, חתך חיצוני ופנימי בשפה עליונה משמאל,
נתפרו בשכבות".

יצוין כי כתב האישום הוגש לראשונה ביום 21.12.2014. עובר להגשתו, ביום 27.10.2014, נשלחה הודעת יידוע לכתובת בה התגורר המערער, על פי רישומי המאשימה, אך דבר הדואר הוחזר עם הציון "לא נדרש". ביום 8.3.2015 בוטל כתב האישום לצורך איתור המערער. ביום 16.8.2015 - לקראת חידוש ההליכים בתיק הנוכחי - נשלחה הודעת יידוע נוספת למערער, הפעם לכתובת בית אמו (ששימשה כמקום חלופת מעצר בתיק אחר). גם במקרה זה דבר הדואר הוחזר עם הציון "לא נדרש". ביום 12.10.2015 הוגש כתב האישום בשנית, והודעה על מועד הדיון נשלחה לבית אמו של המערער מטעם בית המשפט קמא. המערער התייצב למועד הדיון ביום 16.12.2015. בישיבת יום 31.5.2016 ביקש הסנגור לבטל את כתב האישום נגד המערער בשל כך שלא בוצע הליך שימוע. הסנגור טען כי אין לזקוף אי קבלת הודעת השימוע לחובת המערער, וזאת מכיוון שהכתובת אליה נשלחה ההודעה אינה הכתובת בה חי והתגורר המערער. ב"כ המאשימה טען מנגד כי המאשימה פעלה ללא דופי בהגישה את כתב האישום, שכן המערער התייצב לדיון שהיה קבוע ליום 16.12.2015 לאחר שזומן לדיון זה בכתובת בית אמו, אותה כתובת אליה נשלחה הודעת היידוע שלא נדרשה. ב"כ המאשימה טען כי על פי הפסיקה, החזרת דבר דואר כ "לא-נדרש" מהווה המצאה כדין. בהחלטתו מיום 19.6.16 קבע בימ"ש קמא כי דין הבקשה לביטול כתב אישום להידחות תוך מתן הוראות למאשימה לקיים "שימוע בדיעבד".

בדיון שהתקיים ביום 5.10.16 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון לפיו המערער יודה בכתב אישום מתוקן, יופנה לקבלת חוו"ד שירות המבחן והצדדים יטענו לעונש באופן חופשי. המערער הורשע בעבירה שבה הודה ושיוחסה לו בכתב האישום והופנה לקבלת תסקיר. בתסקיר מיום 13.2.17 דיווח שירות המבחן על אי שיתוף פעולה מצד המערער, אך בתסקיר נוסף מיום 5.6.17 המליץ שירות המבחן להטיל על המערער צו מבחן למשך שנה וכן ענישה מותנית ופיצוי למתלונן.

בימ"ש קמא פירט במסגרת גזר הדין את התייחסות שירות המבחן לנסיבותיו האישיות של המערער. בין היתר, צוין כי המערער בן 31, רווק, עלה ארצה מרוסיה עם משפחתו, אך אינו בקשר עם הוריו. לא שירת בצה"ל בעקבות מעורבותו בפלילים ולחובתו הרשעות קודמות שהתיישנו, בין היתר בעבירות אלימות. שירות המבחן ציין כי בשנת 2005 נדון המערער לצו מבחן ושל"צ, אך התקשה לשתף פעולה ולבסוף הוטל עליו עונש מאסר בעבודות שירות. צוין כי בהתייחסו לעבירה מושא האישום הביע צער וחרטה ולקח אחריות על מעשיו. המערער טען כי המתלונן התגרה בו ובעקבות כך איבד שליטה ובתגובה היכה אותו. שירות המבחן העריך כי המערער התקשה לרסן את דחפיו, אך התרשם כי הוא ערך שינוי מסוים באורחות חייו ולא הסתבך בביצוע עבירות פליליות משנת 2006 (בימ"ש קמא ציין כי על פי גיליון ההרשעות הקודמות, הרשעה אחרונה היא מיום 4.2.2008). שירות המבחן ציין כי המערער מכיר בחומרת מעשיו וכי באמצעות טיפול ניתן יהיה להקטין את הסיכון להישנות התנהגות מפרת חוק בעתיד. כן צוין כי המערער הביע נכונות להשתלב בהליך הטיפולי. לכן המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה וענישה מותנית ופיצוי המתלונן.

בימ"ש קמא, לאחר שפירט את עמדת המתלונן, שנגרם לו נזק רב בעקבות האירוע וביקש להחמיר בעונשו של המערער, התייחס גם לעדות רעיית המתלונן ולמסמכים הרפואיים שהוגשו. כן פירט בימ"ש קמא את טיעוני הצדדים לעונש.

באשר למתחם העונש ההולם קבע בימ"ש קמא כי המתחם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס

ופיצוי למתלונן. צוין כי לאור עונש המאסר שיוטל על המערער, ימנע ביהמ"ש מהטלת קנס. בימ"ש קמא בחר שלא להעדיף את שיקולי השיקום על יתר שיקולי הענישה במקרה זה וסבר כי הטלת מאסר אף בעבודות שירות תחטא לעקרון הגמול ועקרונות ענישה נוספים העומדים מנגד לשיקולי השיקום. נקבע כי נסיבות ביצוע העבירה, אופייה, חומרתה ותוצאותיה, ונתוניו של המערער, אינם מאפשרים הצבת עקרון השיקום כשיקול מרכזי. עם זאת, צוין כי בימ"ש קמא שקל את האמור בתסקיר שירות המבחן בקבעו את אורך המאסר בפועל שיוטל.

בנוגע לשיקולים לגזירת העונש בתוך המתחם ציין בימ"ש קמא כי הנאשם יליד 1985, רווק, לחובתו שלוש הרשעות קודמות שהתיישנו וטרם נמחקו מהמרשם הפלילי בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בגינה הוטל עליו בין היתר מאסר בעבודות שירות למשך 6 חודשים; עבירות בנוגע ליבוא, יצוא והחזקת נשק בגינן הוטל עליו צו של"צ; ועבירה של חבלה חמורה ופריצה בגינן הוטל עליו בין היתר קנס. ההרשעה האחרונה מיום 4.2.08. צוין כי אין להתעלם מכך כי מדובר בעבירות שהתיישנו וכי משך כארבע שנים (עד לביצוע עבירה זו) המערער לא ביצע עבירות פליליות, אם כי נתון זה אינו נעדר נפקות לחלוטין. כן ציין בימ"ש קמא כי האירוע מושא כתב האישום התרחש לפני למעלה מחמש שנים ולחלוף הזמן מביצוע העבירה יש לתת משקל. צוין כי חלק מן הגורמים שהובילו לשיהוי בבירור המשפט נפרשו בהחלטתו של בימ"ש קמא מיום 19.6.16 שניתנה בבקשת המערער לבטל את כתב האישום בעקבות אי קיום חובת השימוע (בקשה שנדחתה תוך חיוב המאשימה לערוך שימוע בדיעבד כשכתב האישום תלוי ועומד). באותה החלטה צוין כי כתב האישום הוגש בעבר ובוטל בשל אי התייצבות המערער והוגש בשנית במסגרת תיק זה. בימ"ש קמא ציין עוד בגזר הדין כי המערער הודה בכתב אישום מתוקן ויש בהודאתו משום נטילת אחריות על ביצוע העבירות. צוין כי בתסקיר שירות המבחן צוין כי המערער נטל אחריות על מעשיו והביע צער וחרטה, אך לצד זאת הוא התייחס להתגרותו של המתלונן כזו שהובילה לתקיפתו. כן צוין כי המערער ציין בפני בימ"ש קמא כי אין לו מה להגיד.

בסופו של דבר נגזר דינו של המערער למאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים; 8 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע ויורשע בה; 3 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת אלימות מסוג עוון ויורשע בה; ופיצוי המתלונן בסכום של 15,000 ₪, אשר ישולם לא יאוחר מיום 1.2.18. ביצוע עונש המאסר עוכב על ידי בימ"ש קמא ובהמשך על ידי בימ"ש זה, כך שהמערער טרם החל בריצוי המאסר שהוטל עליו.

טענות הצדדים:

הודעת הערעור של המערער מופנית בעיקרה כנגד רכיב עונש המאסר בפועל שנגזר עליו. המערער טוען כי אין להקל ראש בעבירה בה הורשע, אך הוא סבור כי מדובר במקרה ייחודי בו קיים מצבור של נסיבות ונתונים התומכים בהעדפת השיקול השיקומי של המערער על פני שיקולי הגמול וההרתעה. נטען כי עונש המאסר שהוטל על המערער סוטה ונגד את המלצת שירות המבחן אליו הפנה בימ"ש קמא את המערער בטרם דיון הטיעונים לעונש. נטען כי לא ניתן המשקל להמלצת שירות המבחן, לתיקון המשמעותי בכתב האישום, לחלוף הזמן מביצוע העבירה (כ-5.5 שנים) ולעובדה כי אין לחובת המערער תיקים פתוחים והעבירה האחרונה שביצע הייתה לפני כ-11 שנים. נטען כי בימ"ש קמא שקל אך ורק את חומרת האירוע בהתעלם משיקולים נוספים של שיהוי בהגשת כתב האישום ובהשלכות ריצוי המאסר על המשך חייו של המערער שהינו כבן 31 שנים היום והיה בן 25 שנים במועד האירוע, אדם שמעולם לא נדון לריצוי תקופת מאסר מאחורי סורג ובריח, וכל זאת בחלוף כמעט 6 שנים מיום האירוע.

המערער טוען כי העונש שהוטל איננו מידתי והינו הרסני בהתחשב בנסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות של המערער. נטען כי העונש מתעלם מהמלצות דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (ועדת דורנר, פורסם בנובמבר 2015, להלן: "דו"ח ועדת דורנר" או "הדו"ח"). נטען כי בימ"ש קמא שגה בדרך בה שקלל את הנתונים הרלוונטיים ובמשקל שנתן לכל אחד מהם. נטען כי מכלול השיקולים שהוצגו בפני בימ"ש קמא תומך דווקא בהימנעות משליחת המערער לעונש מאסר מאחורי סורג ובריא ובהעדפת שיקומו באמצעות עונש מאסר מותנה ולחילופין עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות. כן נטען כי על אף שביהמ"ש אינו מחויב או כבול להמלצת שירות המבחן, במקרה הנוכחי ראוי היה ליתן משקל של ממש להמלצת שירות המבחן ולשיקול השיקומי. נטען כי שליחתו של המערער לבית הכלא אינה משרתת את האינטרס הציבורי ועשויה להזיק יותר לאינטרס הציבורי מאשר להועיל לו. נטען כי זהו בדיוק סוג המקרים שבהם לענישה השפעה דרמטית על המשך חייו של המערער ושליחתו לריצוי מאסר בפועל תביא בסבירות גבוהה ביותר להפיכתו לבעל דפוסי התנהגות עברייניים ותסכל את האפשרות שלו לטפל בגורם שהוביל אותו לבצע את העבירה לפני כ-6 שנים, אפשרות ששירות המבחן העריך כטובה במצב הדברים הנוכחי. כן נטען כי יש להתחשב בכך שהמערער נטל אחריות על מעשיו בו ברגע שתוקן כתב האישום ובהזדמנות הראשונה, חסך מזמנו השיפוטי של ביהמ"ש והביע צער וחרטה של ממש על התנהגותו. המערער מבקש להמיר את עונש המאסר שהוטל עליו בעונש מאסר מותנה בצירוף 140 שעות של"צ או לחילופין להמירו בעונש שניתן יהיה לרצות בעבודות שירות.

המשיבה טוענת כי מדובר במקרה שבו רמת האלימות גבוהה. נטען כי המערער תקף את המתלונן במספר מכות אגרופ פנים וגרם לו לפגיעה חמורה ביותר. שבר בלסת וחתכים בשפה אשר הצריכו תפירה בשכבות. לאחר מכן המתלונן נזקק לעקירת שיניים וטיפול פיזיותרפיה. במשך תקופה היה יכול לאכול רק נוזלים ונזקק לעזרת אשתו כדי לאכול. נגרמה למתלונן גם פגיעה נפשית וגם השפלה. כל הפגיעה הזאת הייתה על רקע פיטוריו של המערער מעבודתו ובשל כך תקף באכזריות את המתלונן. נטען כי כחברה לא ניתן להשלים עם כך שאנשים תוקפים באלימות בעצמה כזו ומקבלים עונש קל. לכן בימ"ש קמא גזר מאסר בפועל. נטען כי יש להוסיף לכך את העובדה שלמערער עבר פלילי בעבירות אלימות. בעבר הוגשה נגדו תלונה בגין עבירה של חבלה חמורה והוא נדון לעונש קל ביותר. שוב ביצע עבירת אלימות בשנת 2006, תקיפה הגורמת חבלה של ממש, הורשע בשנת 2008 וגזרו עליו 6 חודשי מאסר שרוצו בעבודות שירות. נטען כי הוא כבר קיבל עונש של מאסר בעבודות שירות ולא למד את הלקח. בשנת 2012 ביצע את עבירת האלימות החמורה נשוא התיק שלנו. נטען כי מדובר באדם אלים שלא יודע לשלוט בכעסו ומאסר בפועל הוא עונש הולם. המשיבה מבקשת שלא להתערב בגזר הדין.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, את גזר הדין ואת תיק בימ"ש קמא, לרבות תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של המערער, אציע לחברותי להרכב לקבל את הערעור ולהתערב בגזר הדין של בימ"ש קמא, זאת באופן שתקופת המאסר שתיגזר על המערער תקוצר באופן שיאפשר ריצוי של עונש המאסר בעבודות שירות.

ראשית וקודם לכל ראוי לציין כי "כלל ידוע הוא כי ערכאת הערעור תתערב בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית רק במקרים חריגים של סטייה ברורה ממדיניות הענישה הראויה, או כאשר נפלה בגזר הדין טעות מהותית הבולטת על פניה..." [ע"פ 8668/11 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.10.2012)] או במקרים חריגים של סטייה ברורה, ניכרת וקיצונית ממדיניות ענישה ראויה [ע"פ 3265/12 פלוני נ' מדינת ישראל

[פורסם בנבו] (20.9.2012). הלכות אלו לא שונו ע"י תיקון 113 לחוק העונשין [ע"פ 4498/14 גרידיש נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (13.5.2015); ע"פ 5931/11 **עבדולייב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (22.10.2013); ע"פ 5117/13 **וימר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (11.11.2014); ע"פ 5953/15 **רוני שוהאנה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (31.12.2015). הדברים נכונים גם אם מגיע בית המשפט למסקנה כי גזר הדין נוטה לחומרה ואולם אינו חורג חריגה קיצונית ממתחם הענישה [ע"פ 3652/14 **מוחמד כנעאני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (28.12.2015)].

בענייננו לא ניתן לומר כי גזר הדין של בימ"ש קמא נוטה לחומרה או חורג חריגה קיצונית ממתחם הענישה הראויה. עם זאת, סבורני כי בנסיבות המקרה היה מקום ליתן משקל מכריע יותר לזמן שחלף מעת ביצוע העבירה, כמעט 6 שנים, כאשר המאשימה השתתה שיהיו משמעותי בהגשת כתב האישום נגד המערער. העבירה בוצעה בעת היותו של המערער כבן 25. במשך הזמן שחלף מעת ביצוע העבירה, פרק זמן משמעותי של כמעט 6 שנים, לא הוגשו כנגד המערער כתבי אישום בגין עבירות נוספות ואין תיקים פתוחים נגדו מתקופה זו. כמו כן, מתסקיר שירות המבחן עולה כי יש להעדיף את שיקולי השיקום בעניינו של המערער על פני שיקולי הגמול וההרתעה. אמנם ביהמ"ש איננו מחויב לפעול בהתאם לאמור בתסקיר שירות המבחן, אך בענייננו, כאשר מדובר במערער שמעולם לא ריצה עונש מאסר בפועל במתקן כליאה וכאשר מאז ביצוע העבירה לא הוגשו נגדו כתבי אישום נוספים, ומדובר בתקופה של כ-6 שנים, סבורני כי אין בשליחתו של המערער למאסר בבית הכלא כדי לשרת את האינטרס הציבורי. נראה כי דווקא שליחתו למאסר בבית הכלא תוביל אותו לדרך עבריינית שנראה כי הוא מנסה להימנע ממנה, למרות נסיבות חייו הקשות, והדבר יפגע באינטרס הציבורי ובאינטרס השיקום של המערער.

אין ספק כי העבירה שבוצעה על ידי המערער הינה חמורה וכך גם נסיבות ביצועה. מדובר בעבירה המצדיקה, בדרך כלל, עונש של ריצוי מאסר בפועל. הדברים מצאו ביטוי בגזר דינו של בימ"ש קמא. עם זאת, יש לשקול כל מקרה על פי נסיבותיו המיוחדות ונסיבותיו האישיות של הנאשם כאינדיבידואל ולאזן בצורה ראויה ביניהן לבין מדיניות הענישה האמורה [ע"פ 291/81 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 438, 442 (1981); ע"פ 1319/09 **כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (13.5.2009) בפסקה 4 לחוות דעתו של השופט ח' מלצר]. יש לזכור כי "**...מלאכת גזירת הדין אינה מדע מדוייק, ועל בית המשפט לאזן בין שיקולים שונים ומנוגדים, וליתן לכל אחד מהם את משקלו הנכון בנסיבות העניין שלפניו. חובה זו מוטלת הן על הערכאה הדיונית והן על ערכאת הערעור**" [ע"פ 8774/15 פלוני נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (19.6.2016)].

שיקול הדעת המסור לבית המשפט מנחה לבחון, בטרם גזירת הדין, האם נאשם שביצע עבירה השתקם או שקיים סיכוי ממשי שישתקם. זאת בהתאם להוראות סעיף 40ג לחוק העונשין הקובע אמנם כי עונשו של נאשם ייגזר בתוך מתחם העונש ההולם שנקבע, ואולם סעיף 40ד(א) לחוק מבהיר כי אם מצא בית המשפט כי הנאשם "**השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם**", הוא רשאי לחרוג ממתחם הענישה "**ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו**". מכאן שיש לבחון סיכויי שיקום ולהביאם בחשבון במסגרת קביעת העונש המתאים בנסיבות העניין, לרבות תוך חריגה ממתחם העונש ההולם.

חריג לאמור הוא המקרה שבו "**היו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה**"... כאמור בסעיף

40ד' (ב) לחוק העונשין. עד היום לא הגדיר המחוקק ולא הגדירו בתי המשפט מה הם המאפיינים למעשה עבירה כך שיחשב כבעל חומרה יתרה, באופן השולל את בחינת ושקילת סיכויי השיקום במסגרת קביעת העונש המתאים. ניתן ללמוד מהוראת החוק כי מקום בו לא ניתן להגדיר את אשמו של הנאשם כבעל חומרה יתרה כי אז יש להביא בחשבון, במסגרת מכלול שיקולי הענישה, את שיקומו בפועל ולחילופין את סיכויי שיקומו.

גם במקרה זה שבפנינו לא נתווה את קו הגבול. אומר רק כי לטעמי מעשיו של המערער, הגם שחמורים הם, אינם בגדר של מעשים "בעלי חומרה יתרה" כמשמעו בהוראות סעיף 40ד' (ב) לחוק העונשין, באופן המצדיק להתעלם מסיכויי שיקומו. במקרה שבפנינו, כאשר מביאים בחשבון את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, גילו הצעיר בעת ביצוע העבירה, העובדה שמעולם לא ריצה מאסר בבית הכלא ואת את העובדה שמזה כשש שנים אינו מעורב בפלילים (עד כמה שידוע), וכן את כל האמור בתסקיר שירות המבחן, כי אז מתקיימים התנאים המצדיקים מתן משקל משמעותי לשיקולי השיקום שכן מדובר בצעיר המצוי בפרשת דרכים, אשר עשה מאמץ משמעותי כדי לחזור לדרך הישר [ראו: ע"פ 4503/16 חסן אבו שנדי נ' מדינת ישראל פסקה 16 לפסק הדין (5.5.2017)].

אדגיש כי שיקולי השיקום אינם רק שיקולים בעניינו של הפרט, אשר מולם נבחן האינטרס הציבורי. **שיקולי שיקום הם חלק מהאינטרס הציבורי שעניינו במציאת הדרכים הנכונות והיעילות להפחתת הפשיעה.** בהקשר זה, ראוי להביא בחשבון, במסגרת מכלול השיקולים, את ההמלצות שפורטו בדו"ח ועדת דורנר, המלצות המבוססות, בין היתר, על מחקרים בתחום הקרימינולוגיה. דו"ח ועדת דורנר קובע כי אין טעם בניסיון לקדם את ההרתעה באמצעות הרחבת השימוש במאסרים או באמצעות שימוש במאסרים ממושכים יותר. הדו"ח מצביע על כך שבמקרים המתאימים, שיקום בקהילה באמצעות ענישה שנועה בין עבודות שירות לצווי מבחן ושירות למען הציבור צפוי להפיק תוצאות טובות יותר מאשר שימוש נרחב יותר במאסרים. עוד מלמד הדו"ח כי שימוש יעיל במאסר ככלי למניעת עבירות חייב להבחין בין עבריינים שצפויים לחזור ולבצע עבירות לבין אלו שלא. עוד מצביע הדו"ח על כך שהמאסר בכלל ומאסר ממושך בפרט מעודד נטייה לעבריינות ומגדיל את הסיכוי שהאסיר יבצע עבירות עם שחרורו. על כל אלו יש להוסיף גם את העלויות הכלכליות הנגרמות לחברה עקב שימוש יתר במאסרים.

בהביאי בחשבון את האמור לעיל, ותוך מתן דגש על האינטרס הציבורי שבהוצאת המערער ממעגל העבריינות, ובשים לב לסיכוי הממשי לשיקומו כעולה מהתנהלות מזה כשש שנים וכן מהמלצות תסקיר שירות המבחן, סבור אני כי במקרה זה ניתן להסתפק בעונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות, כאשר כל יתר רכיבי הענישה בגזר דינו של בית משפט קמא (ענישה מותנית ופיצוי לנפגע העבירה) נשארים בעינם ללא שינוי. יודגש כי גזירת עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות למשך 6 חודשים איננה חורגת ממתחם הענישה שקבע בימ"ש קמא בגזר דינו.

אבהיר כי אין במתן משקל רב יותר לשיקולי השיקום כדי להמעיט מחומרת המעשה ומהסבל שנגרם לנפגע העבירה. בעניין זה יצוין כי בית משפט קמא חייב את המערער בפיצוי נפגע העבירה. לו היה נפסק פיצוי בסכום גבוה יותר לא הייתי רואה עילה להפחיתו. לנפגע העבירה, שהציג את סבלו בפני בית משפט קמא, גם הזכות לתבוע את יתרת נזקיו מהמערער, וזאת במסגרת הליך אזרחי משלים. עוד אבהיר לא מצאתי לנכון לגזור על המערער בנוסף קנס, למרות שבימ"ש קמא ציין כי לא גזר קנס לאור המאסר בפועל שהוטל.

סיכום:

בסיכומי של דבר, אציע לחברותי להרכיב לקבל את הערעור במובן זה שיופחת עונש המאסר שהוטל על המערער לעונש מאסר שיעמוד על 6 חודשי מאסר, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות, וזאת בכפוף לקבלת המלצה חיובית מהממונה על עבודות השירות.

יוער כי בבית משפט קמא לא התבקשה חוות דעת ממונה עבודות שירות, וגם לא בפנינו. מכאן, שאם תשמע דעתי, נורה על קבלת חוות דעת ממונה עבודות שירות בטרם ייושם פסק דינו.

ייתר חלקי גזר דינו של בית משפט קמא יישארו בעינם ללא שינוי.

ר. שפירא, ס. נשיא
[אב"ד]

השופטת בטינה טאובר:

אני מצטרפת לפסק דינו המקיף של חברי, סגן הנשיא ד"ר רון שפירא.

בטינה טאובר, שופטת

השופטת תמר נאות פרי:

אף אני מצטרפת לפסק דינו של האב"ד, סגן הנשיא, השופט שפירא.

דעתי הייתה שונה אלמלא חלוף הזמן.

אמנם, כפי שפורט בהרחבה מעלה, חלק מהזמן חלף שלא בשל מחדל מצד המאשימה, אך במכלול - כאשר משווים אנו לנגד עינינו מי שהיה במועד האירוע בן 25 וכיום בן 31, וכאשר העבר שלו - אכן נמצא הרחק בעבר, חלוף הזמן מהווה נדבך מרכזי בקביעת העונש הראוי וההולם במקרה הנוכחי.

עמוד 7

תמר נאות פרי, שופטת

הוחלט לקבל את הערעור במובן זה שיופחת עונש המאסר שהוטל על המערער לעונש מאסר שיעמוד על 6 חודשי מאסר, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות, וזאת בכפוף לקבלת המלצה חיובית מהממונה על עבודות השירות.

אנו מורים לממונה על עבודות השירות לזמן את המערער ולהגיש לבית המשפט חוות דעת לעניין אפשרות שילובו של המערער בעבודות שירות. לתשומת לב הממונה על עבודות השירות - המערער מיוצג ע"י עו"ד שגיא מלח טל': 052-4490422 פקס' 04-8123422. הסניגור מתבקש לסייע בתיאום הגעת המערער לממונה על עבודות השירות.

חוות דעת המונה תוגש לבית המשפט עד לא יאוחר מיום 30.11.17. נקבע להשלמת הדיון ליום 7.12.17 שעה 09:00. ככל שתוגש לעיונו חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות מוקדם יותר נורה גם על הקדמת מועד הדיון הבא.

המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לממונה על עבודות השירות. הסניגור יפעל במקביל להמצאת עותק מפסק הדין לממונה.

ניתן היום, כ"ט תשרי תשע"ח, 19 אוקטובר 2017, במעמד המערער וב"כ הצדדים.

תמר נאות פרי, שופטת

בטינה טאובר,
שופטת

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]